

Udsmykning til Ribe Kunstmuseums forplads

af Eva Steen Christensen

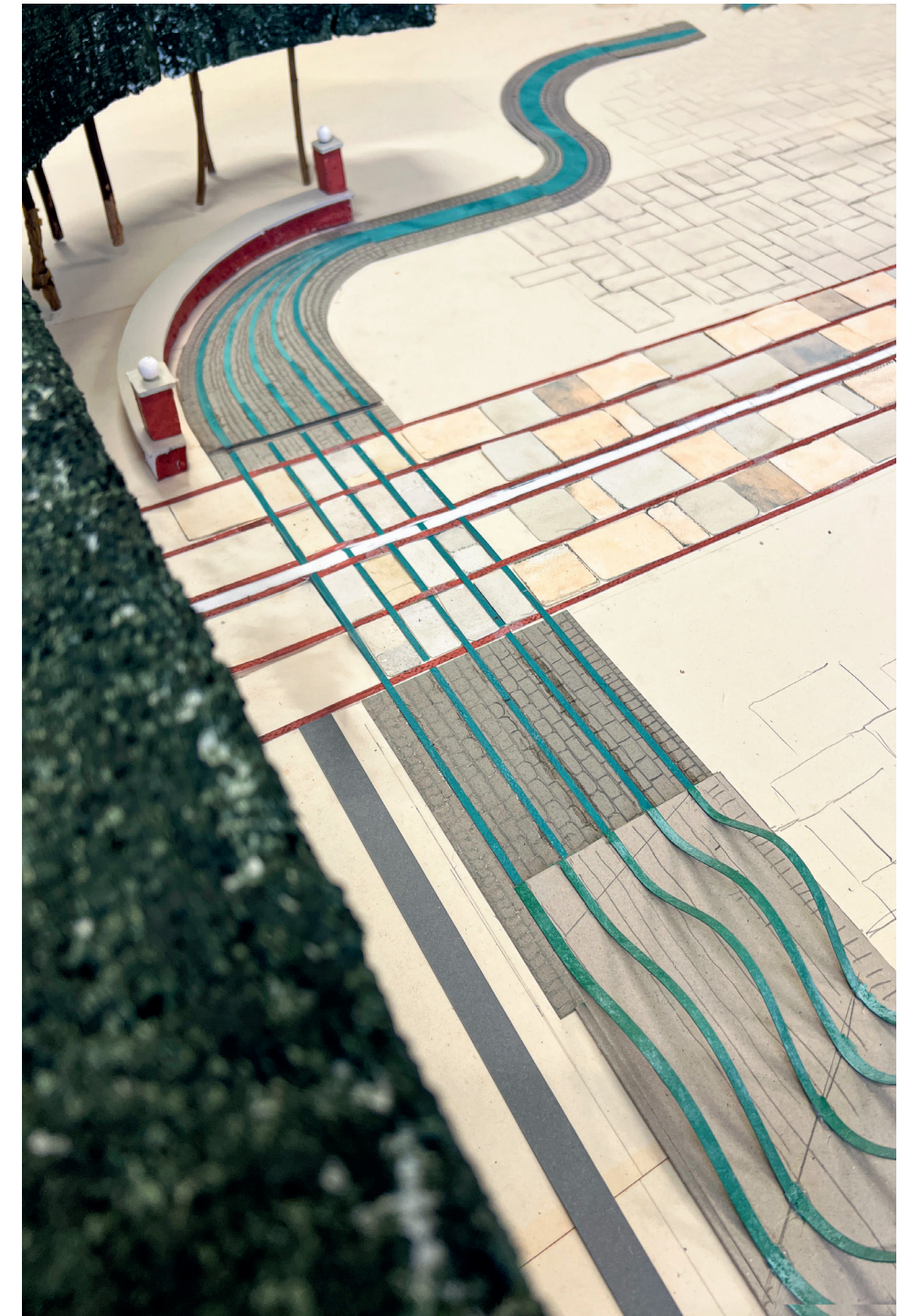
Historien ligger i jorden

Ripa betyder flodbred, og byens historie begynder ved åen.
Det forgrenede åløb har siden 704 skabt grundlag for handel og udveksling med omverdenen.
Og netop her hvor vi står lå der handelsboder langt bredden.

Fåreknogler og vævevægte - tekstilproduktion allerede dengang.
Byen har været knudepunkt og bindeled til Europa.
Via havet har forbindelseslinjer og handelsruter forgrenet sig ud i den store verden.

En grøn linje i belægningen slår skulpturen an.
Som en enkel tråd i landskabet bugter den sig ligesom åen, der løber i bunden af museumshaven.

Delen i helheden

En logaritmisk spiral er gavlens mest markante figur.

Fibonacci's talrække

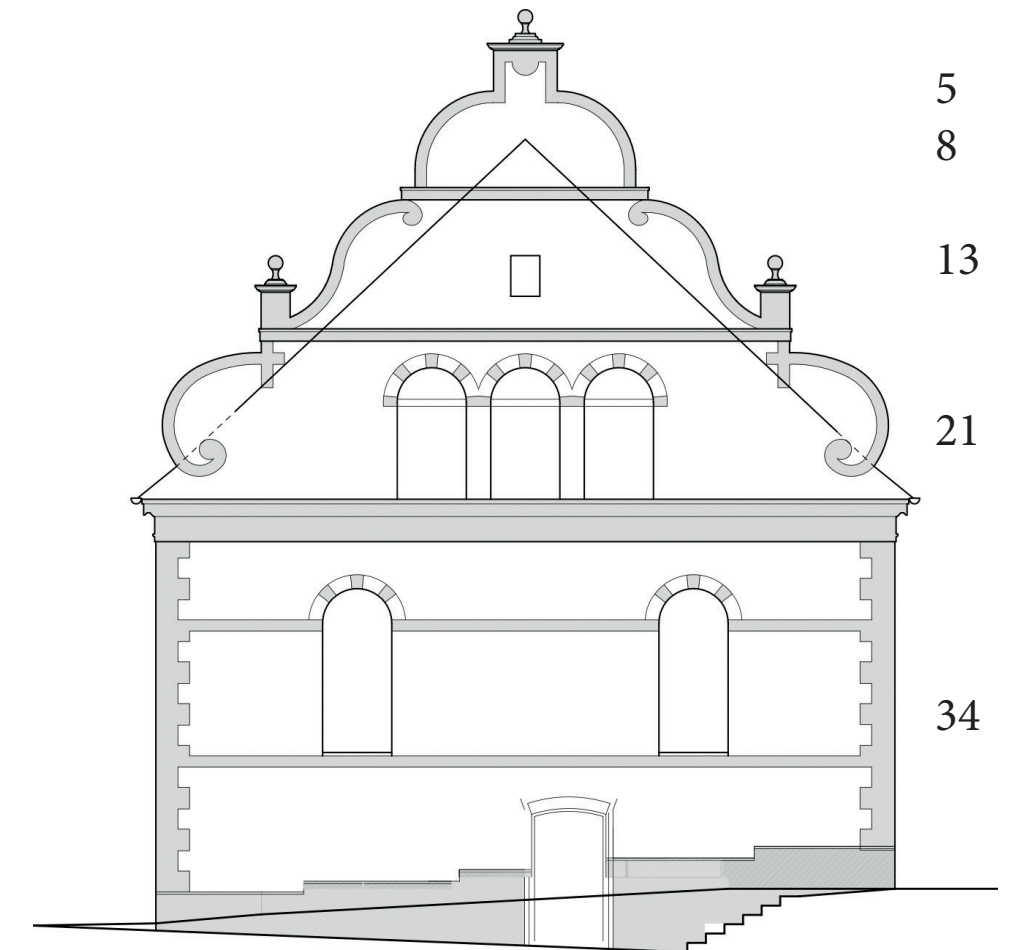
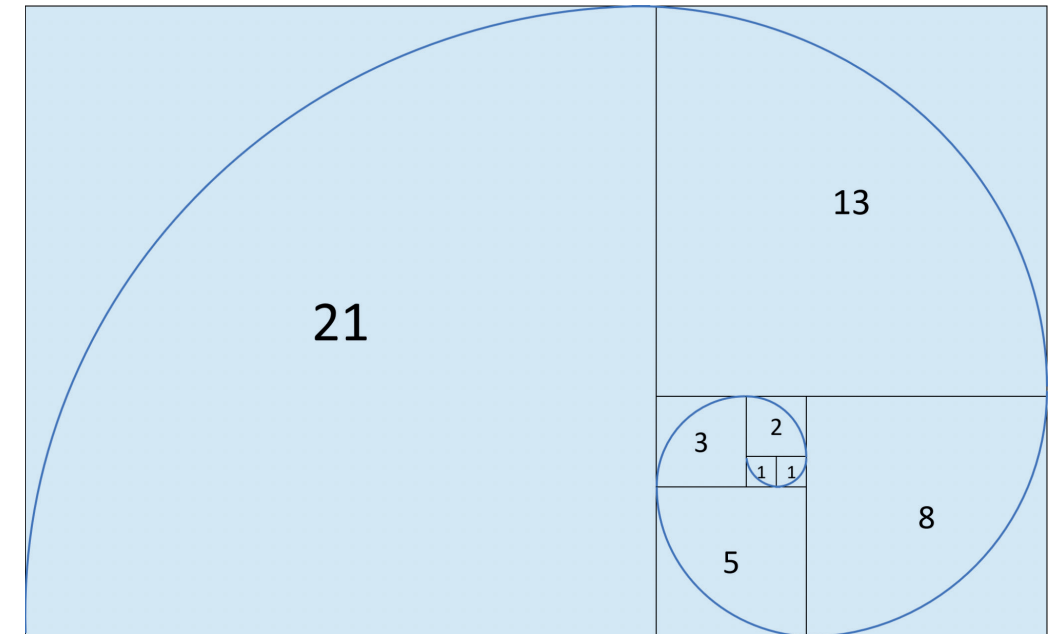
Overensstemmelsen mellem del og helhed

Fortællingen om Ribe afspejler på mange måder Europas historie.

Bomuldens vidtrækkende historie, der er omdrejningspunktet i fortællingen om Giørtz, giver et indblik historiske handelsruter på tværs af både tider og kontinenter.

Kunstsamlingen i museet eksemplificerer den store historie i den lille, hvor der redegøres for perioderne gennem en perlerække af få nøje udvalgte værker.

Museumsfacadernes formsprog af kvartcirkler, spiraler, søjler, kugler og linjeforløb, ligger til grund for udsmykningens udforming.

FACADE MOD ØST

Bomuld og produktion

Familien Giørtz's Bomuldsfabrik og dampvæveri dannede kimen til opførelsen af museumsbygningen, der oprindeligt blev bygget som overdådig herskabsvilla til familien.

Industrialismens indtog 1850

Med opfindelsen af dampmaskinen begyndte de store tandhjul at dreje.

De traditionelle håndværksfag trådte i baggrunden for industriel produktion, der skabte grundlaget for vores moderne verden.

Stribet bomuldstekstil er en del af folkehistorien. Med forskellige farver og stribe-bredder varierede de gamle bondevævninger fra egn til egn.

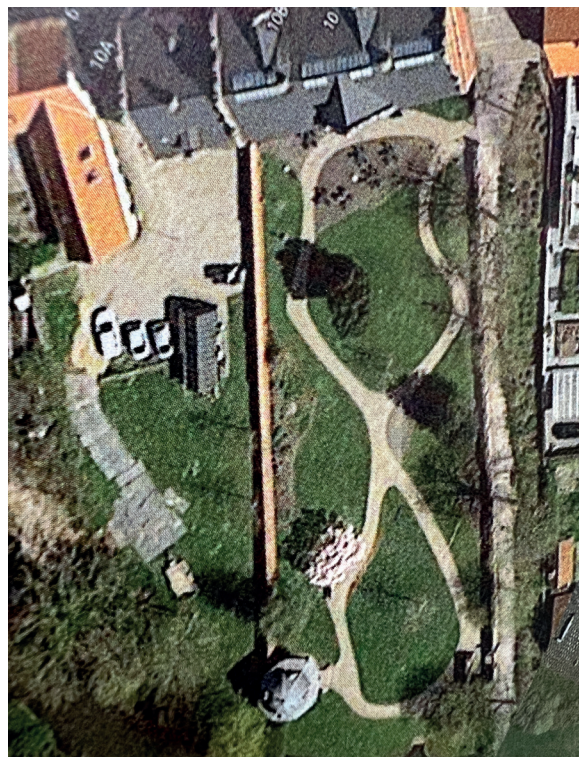
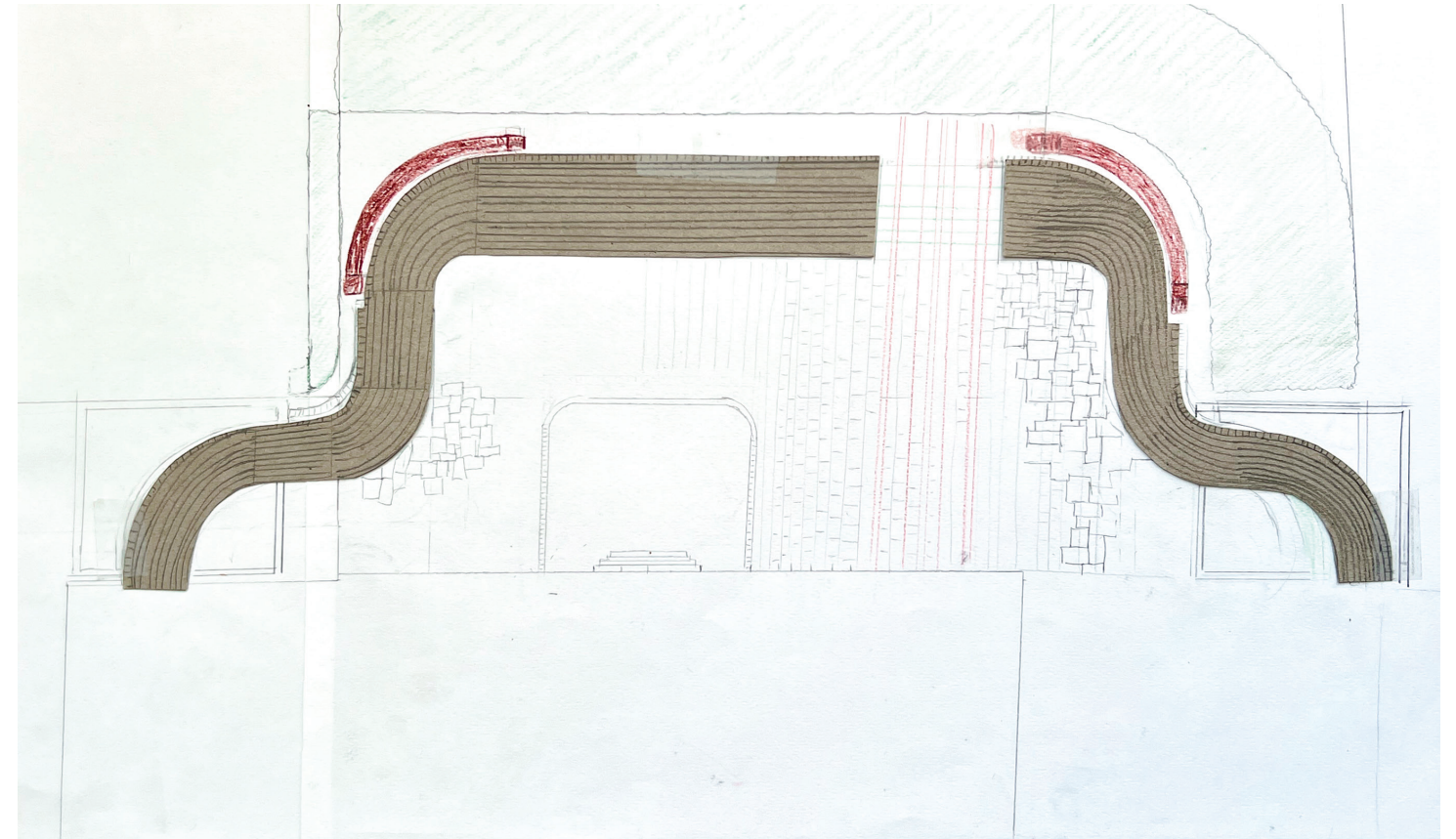
Olmerdug er kendt fra 1800-tallets dyner og puder.

Den gamle vendeplads

I Giørtzs tid rejste man med hestevogn. Den nuværende museumsplads var dengang vendeplads for gæsternes vogne. Omlægningen af brostenene til det rundende forløb langs kanten af grunden bringer ideen om det gamle hjulspor tilbage, og det gendanner et centrum foran hoveddøren.

Så vidt det er muligt, genanvendes al eksisterende stenbelægning.

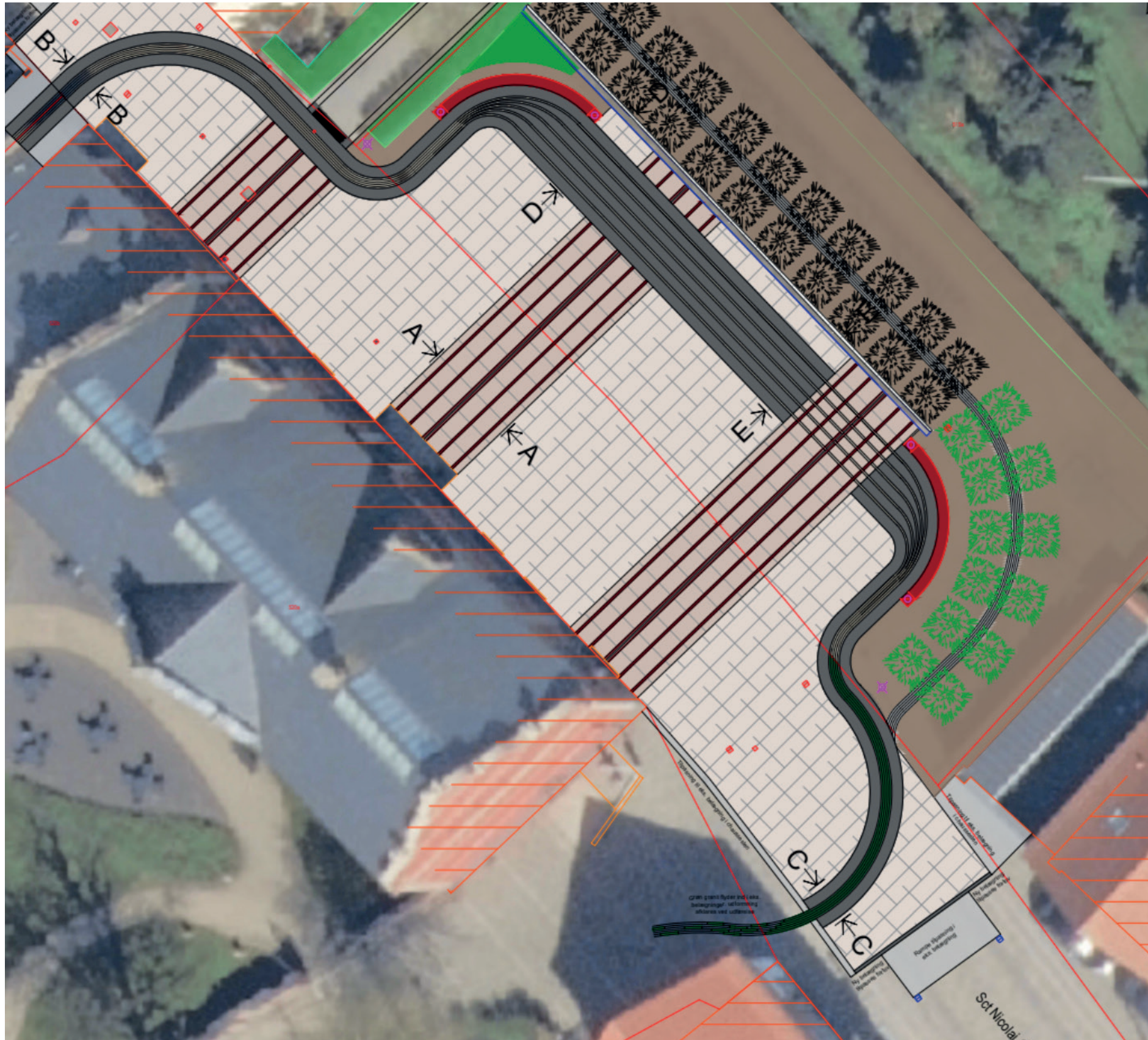
Herudover indkøbes ekstra sten: Grøn, rød og hvid nordisk granit samt en tilføjelse af den tyske Berlinerslots sten, der ligger i forvejen.

Udsmykningsforslag til Ribe Kunstmuseums forplads, af Eva Steen Christensen

Overordnet Plan

Et brostensforløb langs kanten, mimer det gamle hestevognsspor og indrammer pladsen. Gavlenes kurver spejles i de rundede brostensforløb og de røde siddekanter. Stribede og ternede stenmosaikker er inspireret af traditionelle tekstilmotiver.

Det primære skulpturgreb strækker sig over 40 meter. Fra havesiden introduceres en grøn åre i belægningen. Den følger brostenssporet ind over pladsen og deles i hjørnesvinget til fem hovedtråde. Røde linjer strømmer ud af museumsbygningen og væves ind i sporet. Som en fortsat tidslinje løber de grønne trendtråde videre og overgår gradvist til bronze. Billedet bliver til form, og formen løfter sig fra fladen. Her udfoldes en luftig bølgende figur, man som besøgende kan tage del i og bevæge sig gennem.

Det er min forhåbning at forpladsen på subtil vis kan bidrage med formidling af stedets historiske lag.

Kulturhistoriske linjer

Kulturhistorien kan man forestille sig som et stykke tekstil.

Det er ikke det enkelte værk, som har afgørende betydning, men en lang række af værker, bøger og begivenheder, der lægger sig som tråde på kryds og tværs og tilsammen tegner en given tid.

Tekst og tekstil stammer fra samme latinske ord; *textus*.

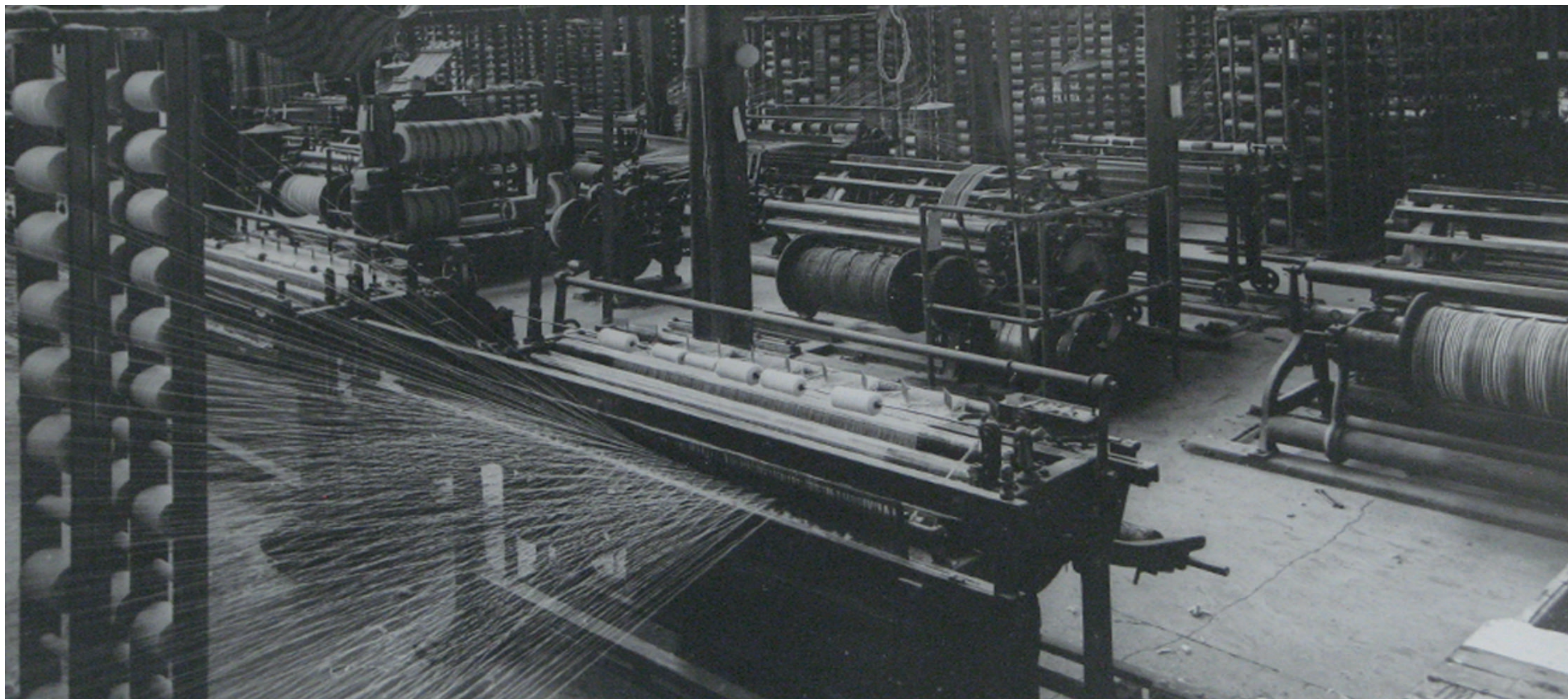
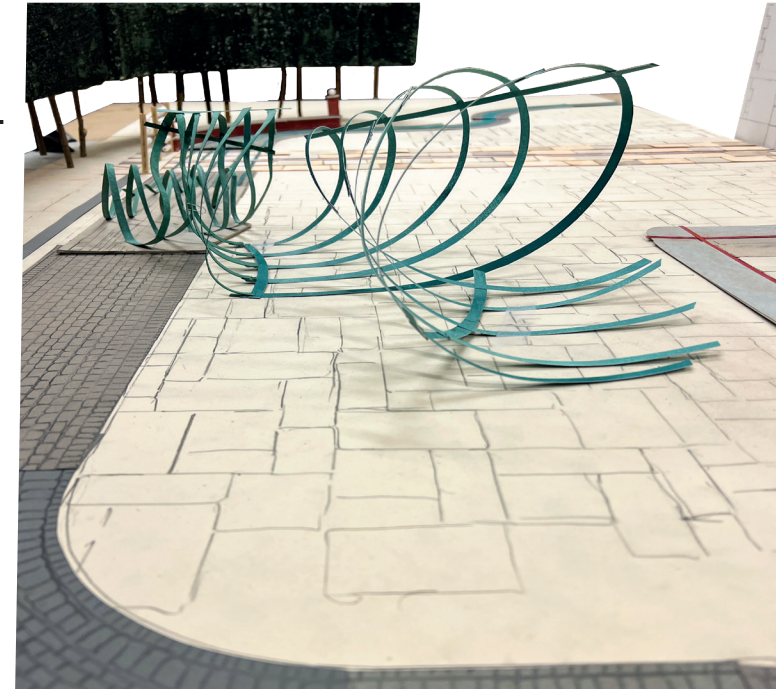
Textus betyder vævning; sammensætning, eller talens sammenhæng; forbindelse.

Sammenkoblingen mellem tekst og tekstil ligger i sproget som eksempelvis *ledetråd* og *rettesnor*, der rummer forestillingen om tråden som vejviser. I nordisk mytologi spindes hvert menneskes skæbnetråd af norner ved roden af Livets træ.

Gennem Ribe trækkes de helt store historiske linjer.

Skillelinjer i landskabet har haft betydning for landenes grænser og landskabets egne iboende linjer har haft betydning for menneskenes bevægelser og udvikling.

Disse overordnede tanker ligger til grund for mit forslag til en kunstnerisk bearbejdning af Forpladsen til Ribe Kunstmuseum.

Vævens proces - to historier flettes sammen

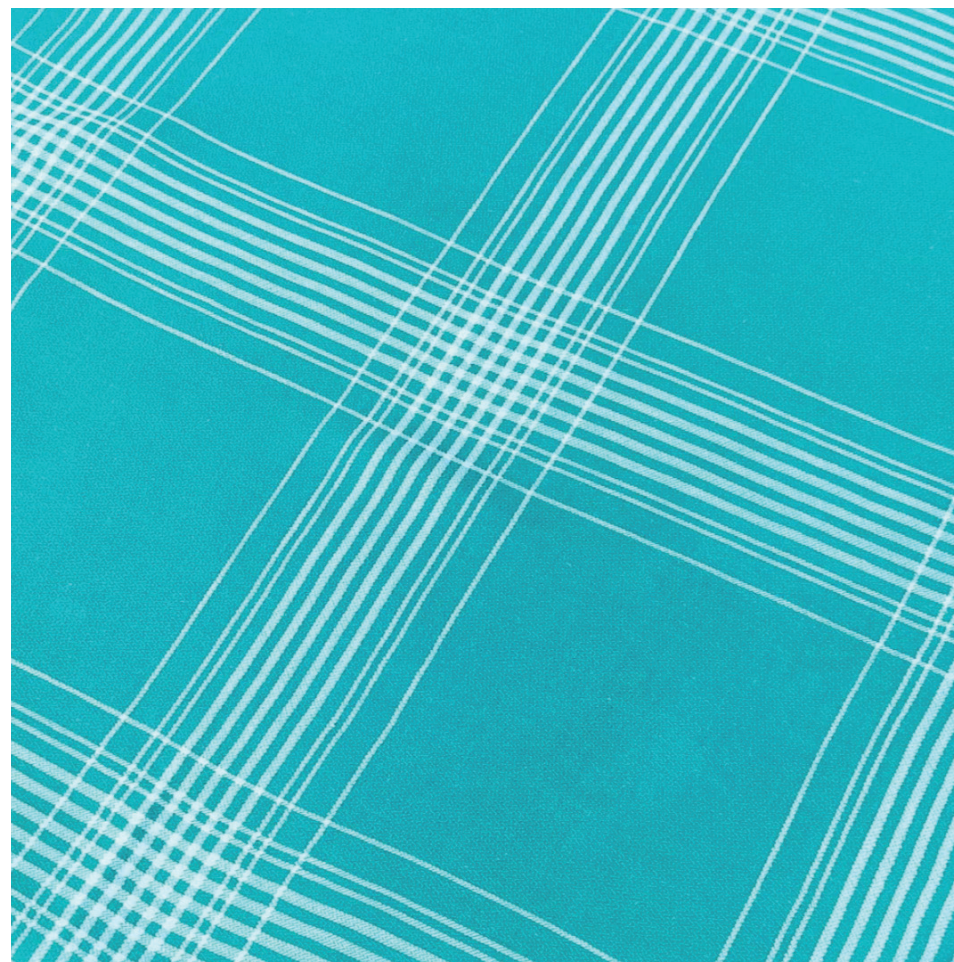
I udsmykningen løber en grøn linje (et samlet bundt af trendtråde) gennem rundede spor, somom trådene føres frem gennem spolerne i en væv.

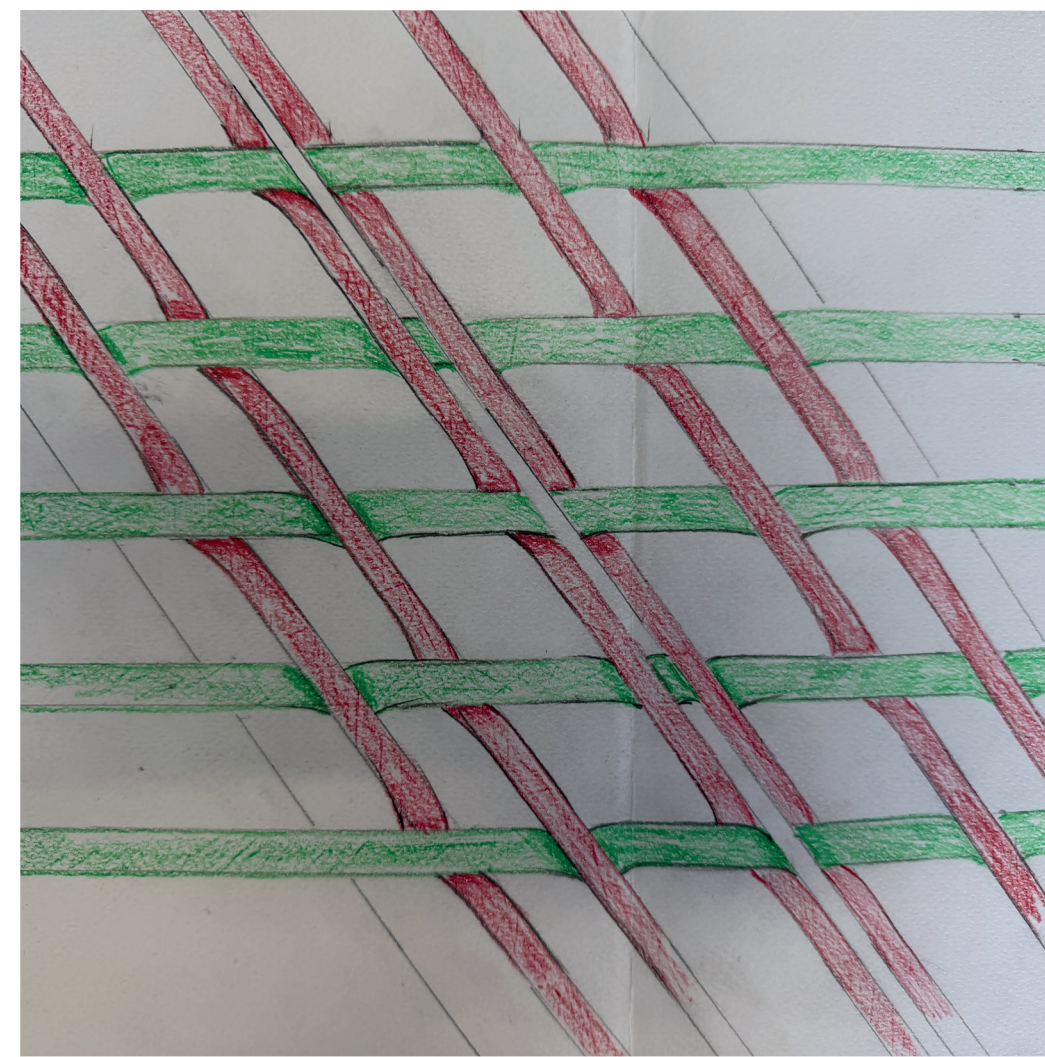
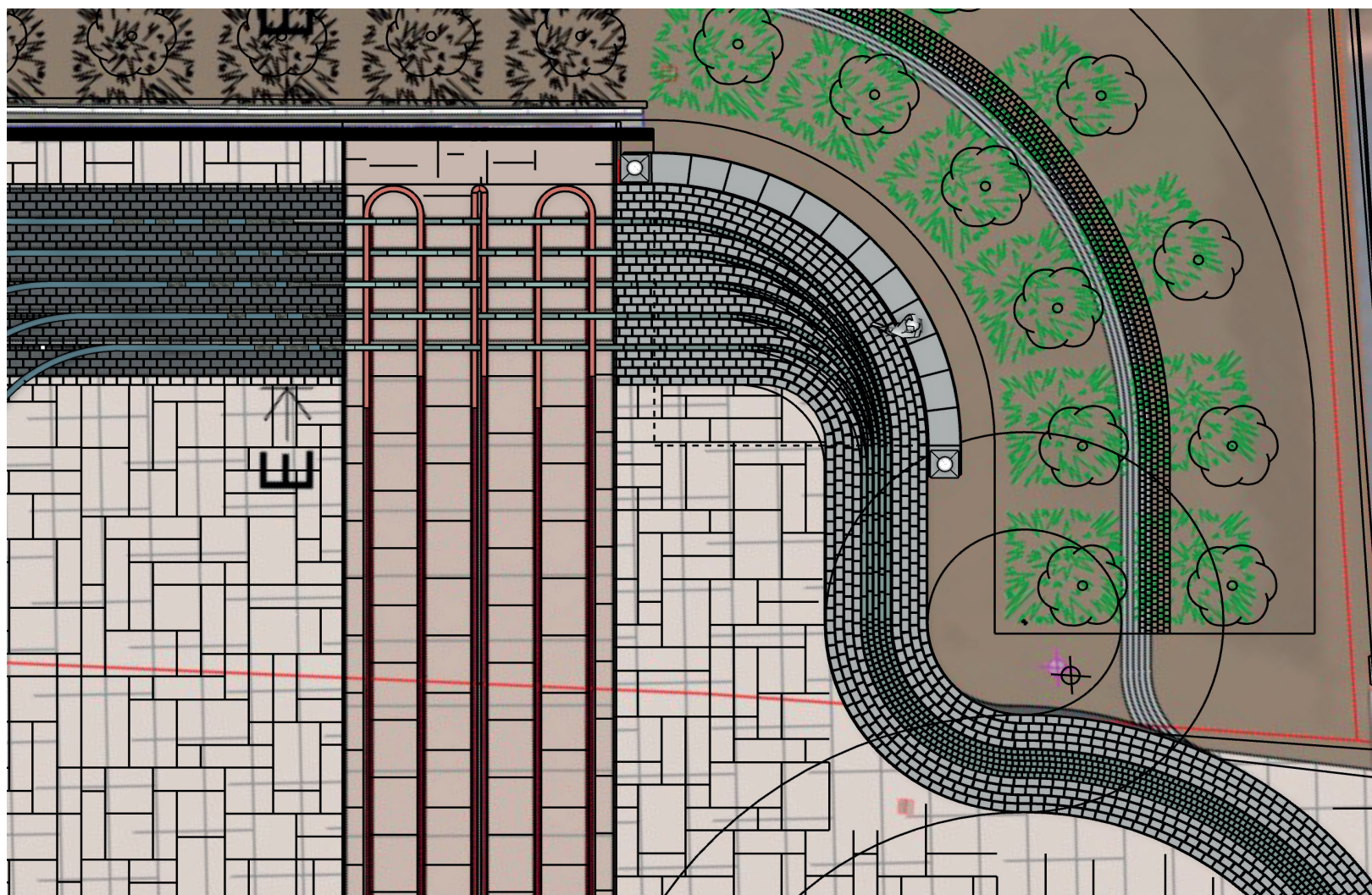
Fra sving til sving følger den sporet og fordeles i et større spole-sving ud i fem trendbaner.

De grønne hovedtråde krydses af endnu et trådsystem af røde tråde, som udgår fra den røde museumsbygningen og løber tværs over pladsen.

I "sammenvævningen" af de røde og grønne tråde opstår et ternet mønster, som vi kender særligt på duge fra det tidlige industrielle tekstildesign.

Bronzeskulpturen

Det grønne linjeforløb bevæger sig fra et materiale til et andet - fra granitstenens tyngde i belægningsmosaikken til bronzens modellerbare plasticitet.

Vi kender bronzen som det klassiske monumentmateriale, der formidler de store historier. Men i dette værk spændes materialet maximalt ud i en i en åben og tilgængelig struktur, man som besøgende er del af.

Bronzens detaljering.
Hver bronzebånd er omkring 10 x 10 cm, De har bløde rundede og snoede former, og de tværgående spinklere trådbaner væver sig ind og ud af trendtrådenes hovedforløb. Total højden er godt 3,7 m, længden omkring 11 m, bredeste sted ca 4 m.

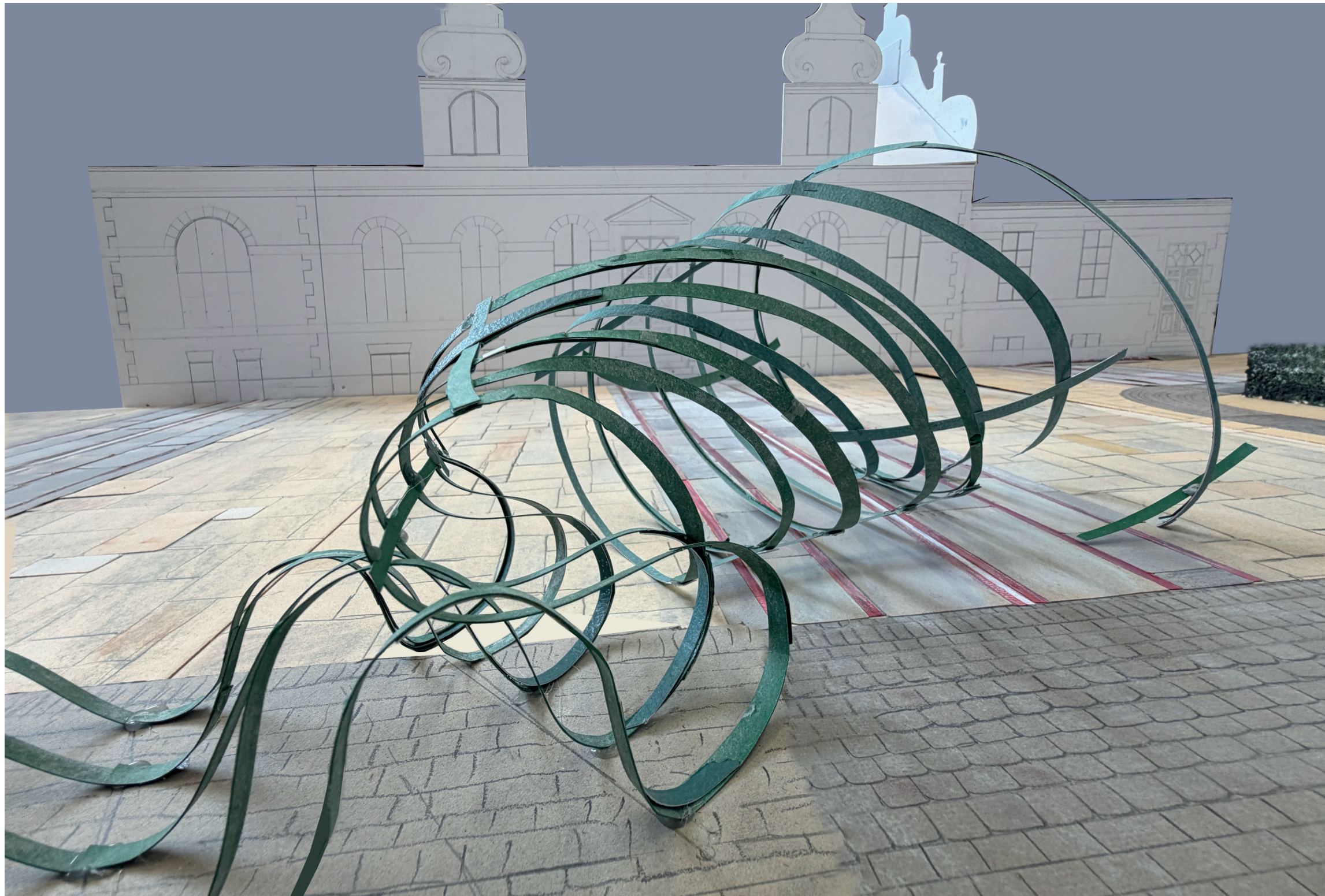

Fra flade til form - fra billede til rum

Ud af belægningsfladens velstrukturerede system løsnes de fem trendbånd fra underlaget, som blev de skubbet fremad af en overproduktion.
Bølgende folder opstår i en begyndende ophobning, der bryder det etablerede system.
En svingning sættes i gang, der hurtigt vokser os

over hovedet.
Nye rum dannes under bronzebåndene.
Man kan kravle ind i de foldede løft og rundt i mellem lagene.
Formen følger ikke længere sporets logik men antager en egen dynamisk og organisk karakter.
I sin nye logik har tekstilet endnu ikke formet sig til

et fast billede, men konturer tegner sig, og formen er åben og fremadskridende.
Der er løse ender og mere luft mellem trådene.
Som Fibonaccis eksponentielle talrække ekspanderer bevægelsen og den kulminerer i et omsluttende bølgeskulp.

Rundede bænke favner pladsen

To kvartcirkel bænke indrammer pladsen, og skaber tydelig sammenhæng mellem pladsens sydlige side og museumsbygningen.

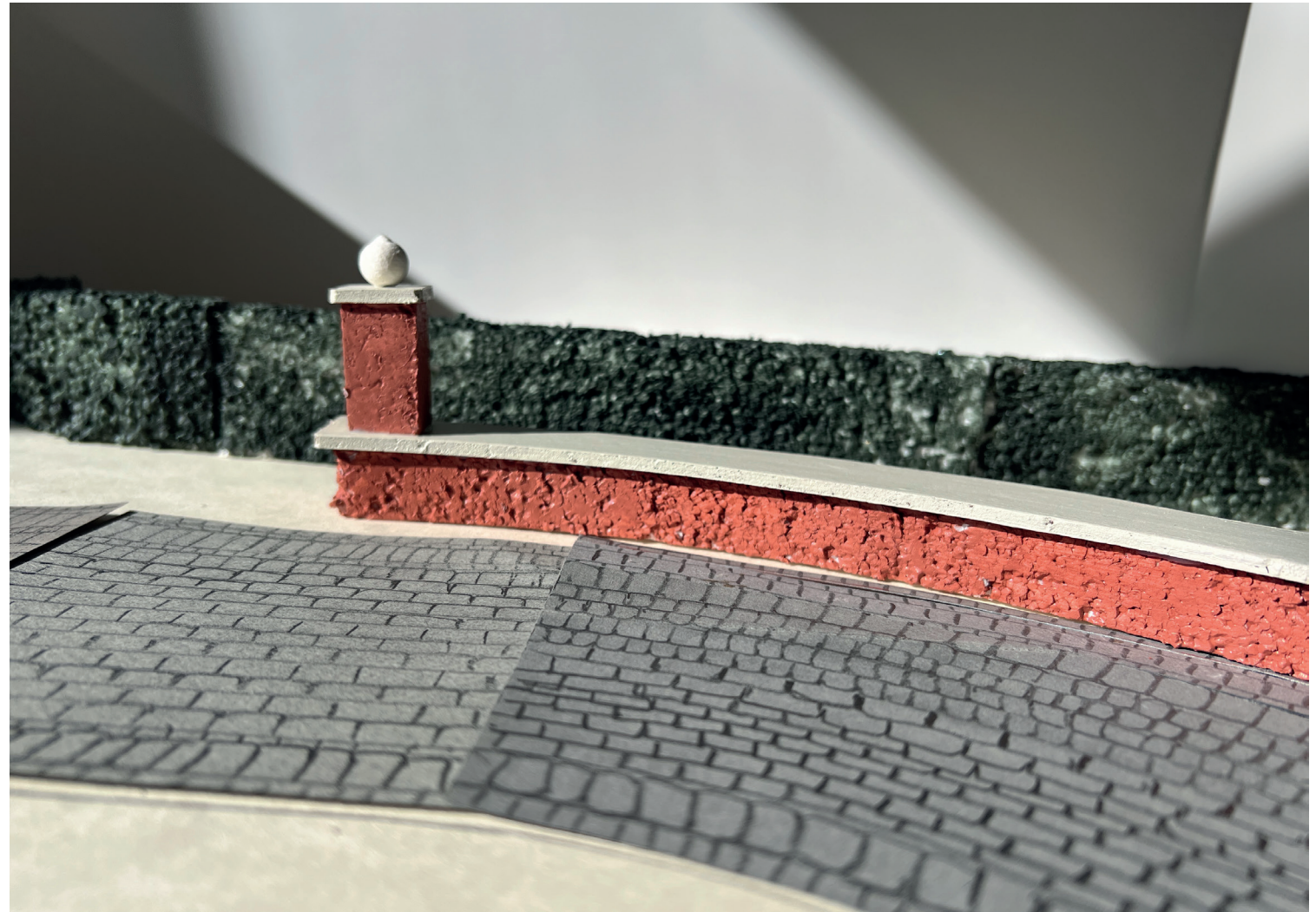
Formen er hentet fra gavlenes karkteristiske rundinger. Firkantede søjler markerer afslutningen af de to forløb, og kuglerne på bænkene fungerer også som lamper.

De opleves som parafraser eller fragmenter fra bygnings arkitekturen.

Siddelængde pr bæk ca 800 cm, siddehøjde 45 cm.

Materialer: Hårdbrændte røde sten, oxid indfarvet mørtel, filset rød som museumsbygningen.

Siddefladen er tysk Obernkirchen sandsten.

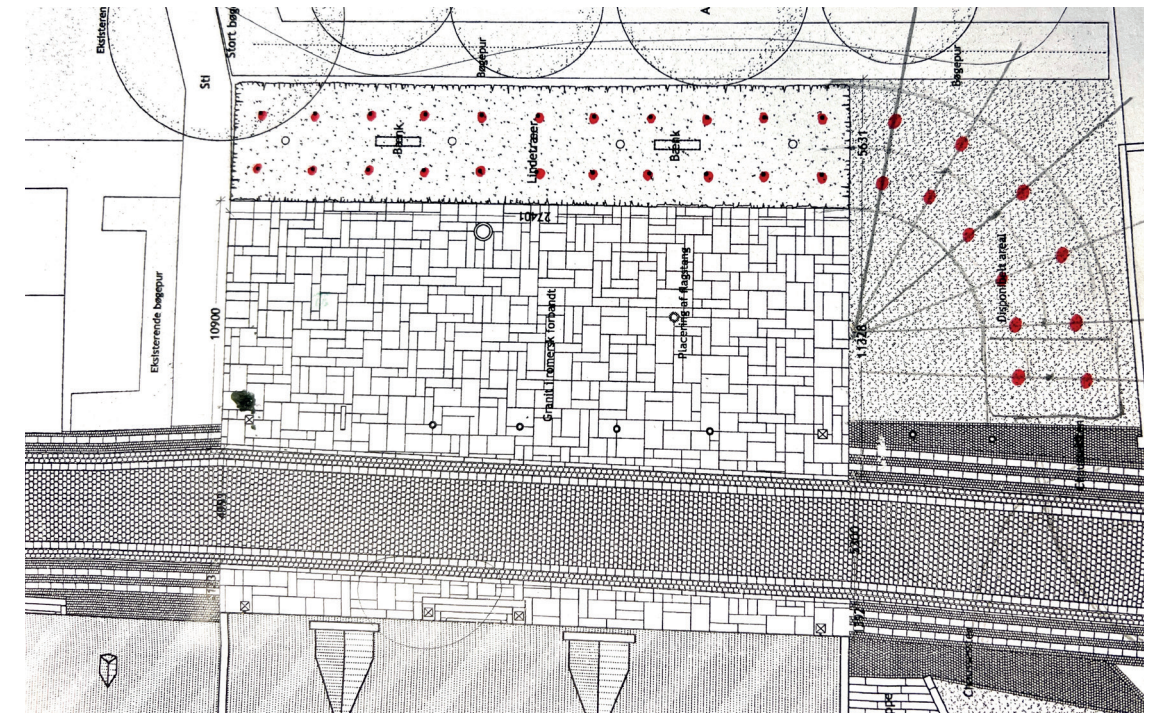
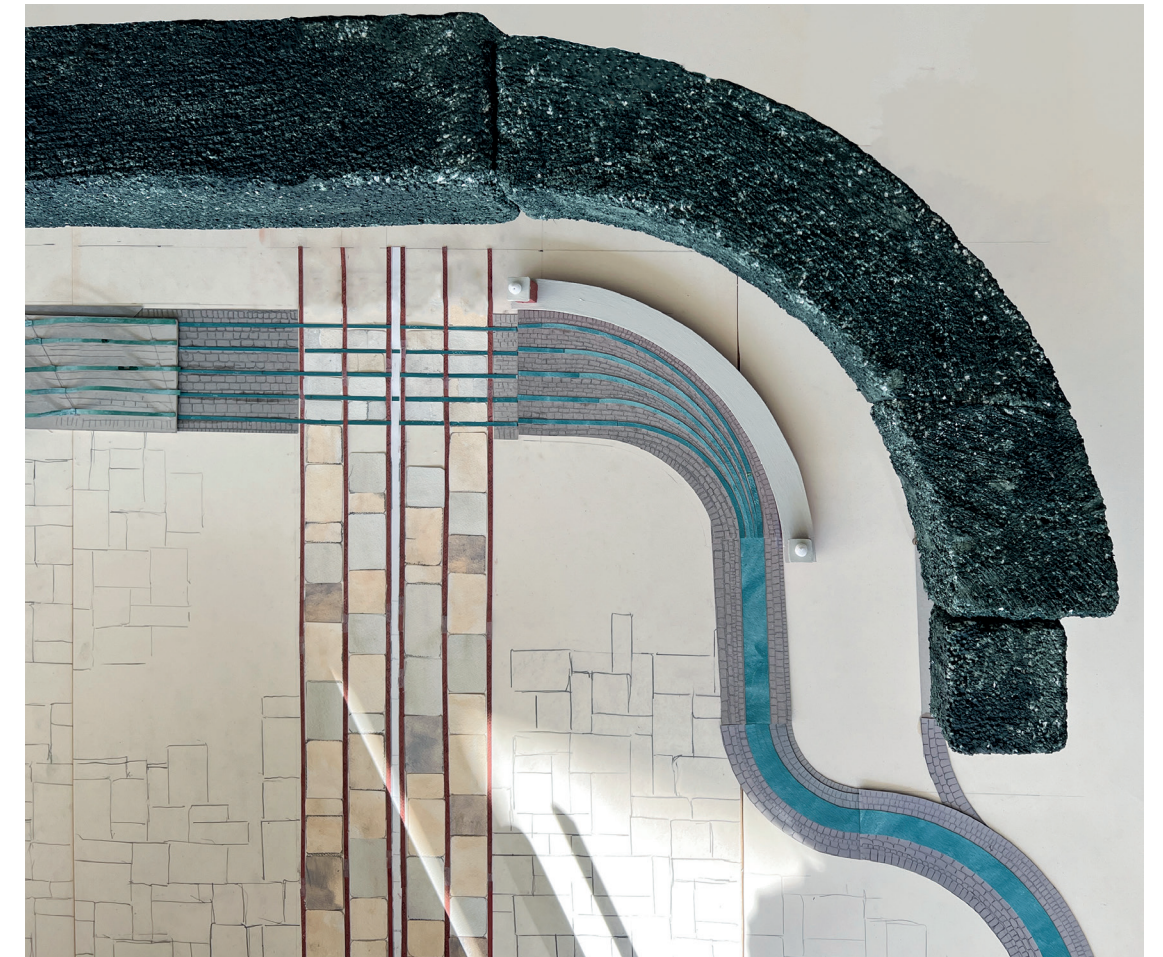
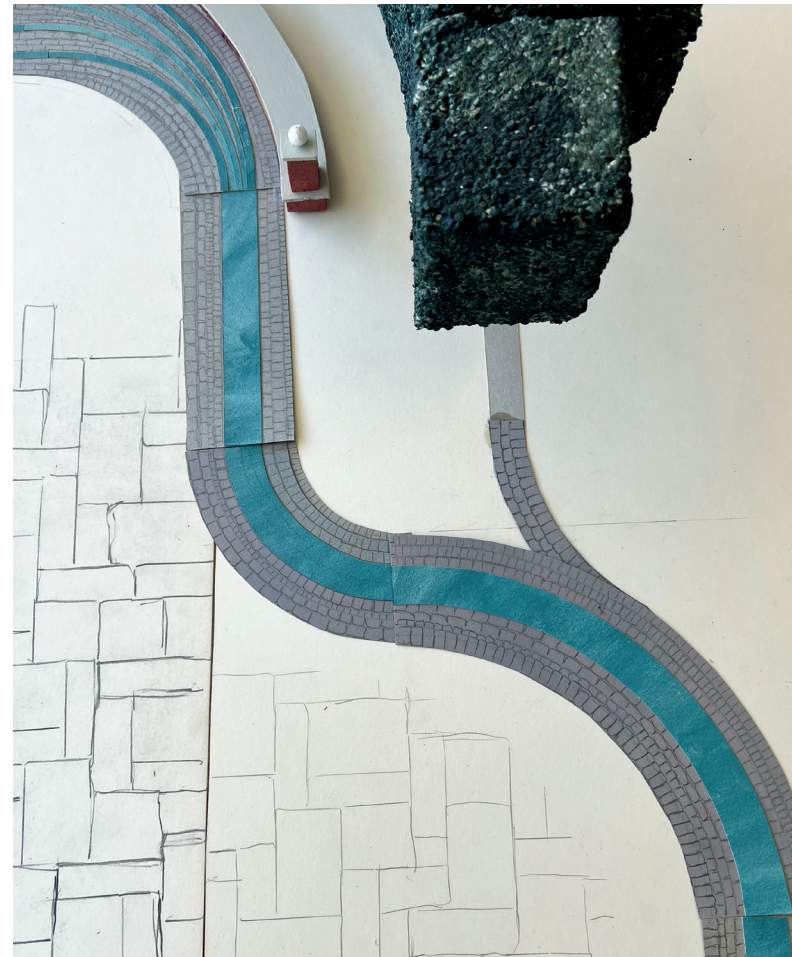

Linde Alléen forlænges

Den kasseklippede lindeallé forlænges i en kvart cirkelbue. Alleens rundede forlængelse igangsætter en bevægelse, der omslutter bygningen.

I den modsatte ende klippes den lave hæk også med en rundet afslutning. Pladsens randbeplantning understøtter de organiske linjer i museumsbygningen, bænke, belægningen og bronzeskulpturen.

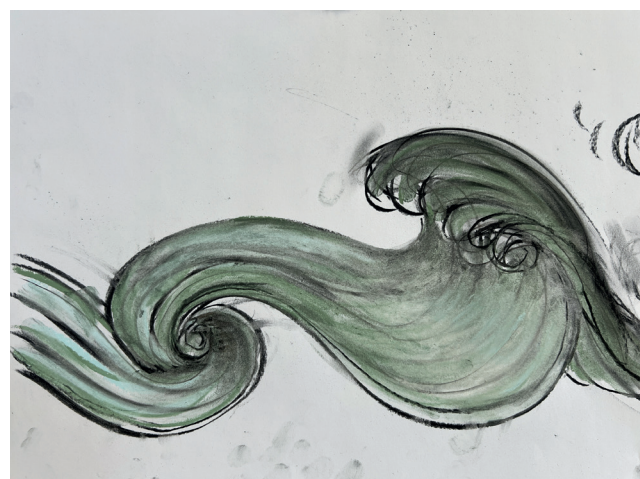
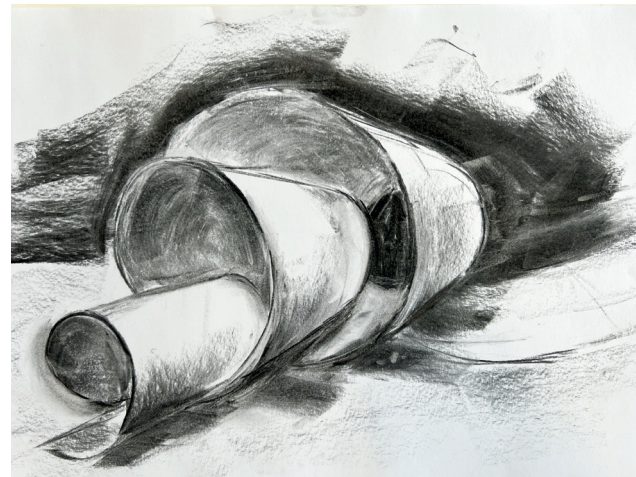
En smal gangsti under Linde alléen
For enden laves en åbning i hækken, og alléen forbinder til det eksisterende stisystem.

Skitsen

Tang, skaller, bølger, bånd og tekstil har dannet forlæg for hovedfigurens udformning.

Bronzens forventede detaljegrade og overflade tager udgangspunkt i disse skitsers bløde og rundende formsprog.

Under bølgen

Værkets lange forløb når sit højdepunkt foran hovedindgangen til museet.

Fra de første mindre svingninger, stiger bevægelsen i styrke og kulminerer i en hvirvlende og kraftfuld rotation, der minder om naturens store bølgeslag.

Den dynamiske form er helt åben i strukturen og skærmer derfor ikke for udsynet til museet. Den inviterer derimod indenfor - både i skulpturen, men også i retning af museumsdøren, hvor gode oplevelser er i vente.

